

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

اردبیل

شبکه بهداشت و درمان مشگین شهر

بیمارستان ولیعصر (عج) مشگین شهر

بخش جراحی زنان

موضوع:

سزارین

تهیه و تنظیم:

معصومه پورعلی

1396

10- موارد متفرقه:

مانند عفونت هرپسی در ناحیه تناسلی (نوعی عارضه تبخال مانند بسیار مسری که برای جنین خطرناک است). فشارخون بالا، تومورهای فیبروئیدی، بیماری قند، ایدز مادر و دوره دردهای زایمانی که بسیار طول کشیده باشد از موارد دیگر سزارین می باشند. سابقه مرگ نوزاد، سابقه ی نازایی و شکم اول مسن (بیش از 35 سال) نیز قابل ذکر هستند.

عوارض سزارین:

باوجود پیشرفت های پزشکی و افزایش امنیت عمل جراحی، باین حال یک سزارین، خالی از خطر و عوارض نمی باشد. خونریزیهای پس از عمل، لخته های خونی (که در برخی از موارد بسیار خطرناک و حتی کشنده هستند)، عفونت و چسبندگیهایی در رحم و لوله ها و حتی روده ها، عوارض بیهوشی و دردهای مربوط به بخیه ها (در مقایسه با زایمان طبیعی که معمولاً فرد زایمان کرده، از فردای زایمان می تواند راه رفتن و فعالیت عادی را از سر بگیرد در حالی که خانمی که سزارین شده تا چندین روز از دردهای شکمی و محل بخیه ها شاکی است).

هزینه یک زایمان طبیعی حدود یک چهارم عمل سزارین می باشد. البته خانمهایی که قبلاً سزارین شده اند و برش روی رحمشان به صورت طولی انجام شده نمی توانند زایمان طبیعی داشته باشند. فقط خانمهایی که برش روی رحمشان عرضی بوده و مورد منعی برای زایمان طبیعی ندارند، می توانند به این فیض برسند. (معمولاً برش روی شکم با برش روی رحم مطابقت دارد اما گاهی اینطور نیست، بنابراین داشتن پرونده پزشکی باقید نوع برش روی رحم الزامی است).

6- دخالت های پزشکی بیش از اندازه در دوره دردهای زایمانی:

مصرف داروهای مسکن زودتر از موقع و یا داروهای محرک انقباضات (بیش از حد مجاز) می تواند پیشرفت زایمان را کند نماید و به علت زایمان طول کشیده، سزارین انجام شود. آمار نشان داده است که بیماران تحت نظر ماماها کمتر سزارین می شوند. یکی از دلایل آن اینست که ماماها کمتر از پزشکان از داروهای مختلف استفاده می کنند و علت دیگر اینست که چون خود ماما نمی تواند عمل سزارین را انجام دهد، سعی می کند تا جایی که برای بیمار و جنین ضرری نداشته باشد، زایمان او را به صورت طبیعی انجام دهد.

7- جنین های نارس و دیبرس:

(کمتر از 38 هفته و بیشتر از 42 هفته). چون جنین های نارس احتمالاً تحمل فشار زایمان طبیعی را نخواهند داشت و جنین های دیبرس به علت درشتی و اشکال در خون رسانی آنها نیز دچار مشکل در زایمان طبیعی می شوند

8- جنین های دارای مشکلات RH خون:

جنین هایی هم که مشکلات ناشی از RH خون دارند بهتر است با روش سزارین متولد شوند چون به اندازه کافی قوی نیستند که زایمان طبیعی را تحمل کنند.

9- چند قلبی:

گاهی زایمان دو قلوها به صورت طبیعی صورت می گیرد اما در اغلب موارد سزارین به عنوان بهترین راه انتخاب می شود. حاملگی های بیش از دو قلو یی حتماً به صورت سزارین خاتمه می یابند.

سزارین

تعریف سزارین، علل انجام آن، مزایا و معایب و عوارض انجام عمل سزارین سزارین یک جراحی بزرگ است که با شکافتن پوست روی شکم، عضلات زیر آن و جدار رحم همراه است به طور متوسط، 10 درصد زایمان ها در جهان به روش سزارین انجام می شود، طبق آمار رسمی در ایران حدود 25 تا ۳۵ درصد زایمانها به صورت عمل جراحی یعنی سزارین صورت می گیرند، در حالی که طبق آمار غیر رسمی در ایران سزارین 5 برابر سایر نقاط جهان است. امروزه در برخی از بیمارستان های ایران این آمار حتی ۱۰۰ در صد نیز گزارش شده است برخی متخصصین علت افزایش گرایش زنان به انتخاب سزارین، فرار از درد زایمان است، اما عمل سزارین خود با درد فراوان همراه است و عواقب منفی متعددی نیز به همراه دارد.

چرا در ایران آمار میزان سزارین اینطور غیر متعارف بالا رفته است؟

علل زیادی برای این سوال وجود دارد و به گفته برخی متخصصین **بارزترین علت آن پیشرفت پزشکی و تکنولوژی** می باشد که در مواقع خطر برای مادر و جنین مفید واقع می شود.

برای مثال خطرات عمل جراحی برای مادر خیلی کاهش یافته است (به علت امکانات بیهوشی، انتقال خون و آنتی بیوتیکها). مراقبتهای نوزادی نیز پیشرفت کرده و خطرات سزارین برای نوزاد نیز کاهش یافته است. همچنین روشهای بهتری برای تعیین سلامت جنین در حین دردهای زایمانی وجود دارند. بنابراین بامشاهده علایم خطر برای جنین ویا مادر در حین دردهای زایمانی می توان فوراً او را سزارین نمود، در حالی که این امکانات در 20 سال پیش وجود نداشت. **یک علت دیگر از منشاء پزشکان** می باشد. متأسفانه برخی از پزشکان به خاطر اینکه ریسک یک زایمان مثلاً با دستگاه (واکیوم و یا فورسپس) را متحمل نشوند فوراً بیمار را سزارین می کنند و البته هزینه بیشتری نیز صورت می کنند. **علت دیگر افزایش تعداد سزارین، خود بیماران** هستند، متأسفانه برخی از سزارین را مثل یک پدیده مد می پندارند و فکر می کنند که هر کس مدرن تر و یا امروزی تر است باید سزارین شود و حتی اصطلاحاتی مانند این که زایمان طبیعی یک نوع ((توحش)) است نیز گفته شده است. برخی هم فکر می کنند سزارین برای نوزادشان بهتر است، چرا که ((فشار)) بر روی سر بچه وارد نمی شود. باید به چنین خانمهایی تذکر داد که همین فشاری که جنین تحمل می کند

برای او حتی مفید هم هست چرا که با حالت مکشی که ایجاد می کند ریه های او راپاک می نماید. به همین علت است که نوزادان زایمان طبیعی مشکلات تنفسی کمتری نسبت به سزارینی ها دارند. از بابت فشار بر روی سر جنین نیز نباید نگران باشند چون استخوانهای سروا به نحوی هستند که این فشار را به خوبی تحمل می کنند و هیچ عارضه ای برای نوزاد پیش نمی آورد، مگر در مواردی که سر جنین نسبت به لگن مادر بزرگ باشد که در این مواقع سزارین برای مادر و جنین مفید و ضروری می باشد. حتی در یک تحقیق روشن شد بچه هایی که با روش طبیعی به دنیا آمده اند، بهره هوشی بالاتر دارند (باهوشترند). از نظر مد و مدنی باید بدانند که امروزه در کشورهای پیشرفته زایمان طبیعی را یک موفقیت بزرگ برای زنان می دانند و سزارین را یک شکست تلقی می کنند بطوری که کلپه های حمایت از سزارینی ها تشکیل می شود تا آنها را از نظر روحی حمایت کنند چرا که معتقدند قادر به کسب یک موفقیت بزرگ نشده اند. از نظر پیشرفته بودن هم باید تذکر داد که با این که سزارین یک عمل پیشرفته می باشد ولی یک عمل جراحی بزرگی است که در صورتی که برای بیمار واجب نباشد اصلاً عاقلانه نیست. امروزه در آمریکا هیچ پزشکی نمی تواند بدون یک علت پزشکی قابل قبولی اقدام به سزارین بیمار کند و چیزی بعنوان سزارین اختیاری که ما در ایران داریم، وجود ندارد. یعنی اگر چنین کاری را انجام دهند از نظر قوانین پزشکی توبیخ می شوند!

دلایل مورد قبول برای اجرای یک سزارین:

1 - عدم تطابق سر جنین با لگن مادر:

اغلب اینگونه موارد درموقع دردهای زایمانی مشخص می شوند.به این ترتیب که با وجود انقباضات زایمانی، پیشرفت زایمان خوب نیست ویا اینکه در معاینه داخلی متوجه این عدم تطابق می شوند.البته موارد تنگی ویا اختلاف اندازه بسیار فاحش، قبل از دردها ودر یک معاینه دقیق داخلی که توسط ماما یا پزشکان در ماه آخر صورت می گیرد مشخص می شود.

2- زجر جنین:

زجر جنین به معنای تغییرات بارزدر تعداد ضربان قلب جنین است که نشان دهنده این موضوع می باشد که میزان اکسیژن خون او کافی نیست و مواد زاید خونسش بیش از اندازه است. در این صورت معمولاً عمل سزارین بطور اورژانس انجام می شود.

3- طرز قرار گرفتن غیر عادی جنین:

وضعیت طبیعی قرار گرفتن جنین به صورت سر به پایین وداخل لگن مادر است. اگر مثلاً جنین به صورت عرضی قرار گیرد امکان زایمان طبیعی وجود ندارد. در صورتی که پاهای جنین داخل لگن مادر باشد (سروا بالا باشد) در برخی موارد امکان زایمان طبیعی وجود دارد ولی اغلب مواقع سزارین راه انتخابی است.

4- مشکلات مربوط به جفت و بند ناف:

اگر جدا شدن زودرس جفت صورت گیرد و یا جفت بجای این که در قسمت فوقانی رحم واقع شود، بر روی دهانه رحم قرار گیرد (جفت سرراهی)، بهترین روش زایمان همان سزارین می باشد. ممکن است در حین یک دوره دردهای طبیعی، ناگهان بند ناف جنین به داخل مجرای زایمانی و جلوی سر جنین لیز بخورد. در چنین حالتی بند ناف بین سر جنین و لگن مادر تحت فشار قرار می گیرد و جریان خون و اکسیژن به جنین قطع می گردد. این مورد نیزاز موارد سزارین اورژانس می باشد.

5- سزارین قبلی:

قبلاً اعتقاد براین بود که اگر یک بار سزارین شد، باید همیشه سزارین شود. البته در برخی بیماران این قانون هنوز هم حاکم است ولی امروزه اعتقاد بر اینست که اگر علت سزارین قبلی در این حاملگی وجود ندارد (مثلاً حاملگی قبلی جنین بطور عرضی قرار داشته ولی دراین حاملگی جنین با باسر قرار دارد) و بیمار در یک بیمارستان مجهز قرار دارد می تواند تحت نظر یک متخصص زنان و زایمان، زایمانی طبیعی انجام دهد. باید بیماران تفهیم شوند که در صورتی که مورد منعی برای این اقدام وجود نداشته باشد، زایمان طبیعی بسیار مطمئن تر و بی خطرتر از یک عمل جراحی بزرگی مثل سزارین می باشد، عوارض مربوط به مادر و جنین کاهش می یابد و یک فاکتور مهم دیگر یعنی هزینه نیز کاهش می یابد.